

УДК 661.859

ЕКОНОМІЧНИЙ ВАРІАНТ ЕЛЕКТРОЛІТІВ НАНЕСЕННЯ ЗОЛОТА

Студ. І.О. Василів гр.БТЕ-2-14

Науковий керівник доц. О.В Ткаченко

Київський національний університет технологій та дизайну

Мета і завдання. Метою роботи є пошук прогресивного електроліту золотіння з високими економічними характеристиками для виконання завдань по промислового використання виробів декоративного та спеціального призначення. Для цього були виконанні наступні завдання: проведено аналіз різних видів електролітів та їх фізико-хімічних властивостей, а також проаналізовано їхню економічну вигідність.

Об'єкт та предмет дослідження. Об'єктом дослідження є сфера нанесення дорогоцінних металів, зокрема золота, що застосовують для виготовлення прикрас та спеціальної техніки. Предметом дослідження були сфери застосування золотих покриттів.

Методи та засоби дослідження. В роботі досліджувалися експлуатаційні характеристики електролізерів для нанесення золота, засобами досліджень були комірка Хулла та інші електрохімічні прилади.

Наукова новизна та практичне значення. Значення роботи полягає в тому, що нами обрано найбільш вдалий варіант електроліту, що дозволяє отримати блискучі золоті покриття. Практичне значення роботи полягає в можливості застосування такого електроліту в підприємствах оборонного та спеціального профілю.

Результати досліджень. В наслідок високої дороговизни виробів з підшаром золота, вони використовують в дуже обмеженому колі промислових підприємств, в основному це- виробництва для ювелірної промисловості, медичної сфери та найголовніше для виготовлення приладів з використанням НВЧ (надвисокочастотних технологій).

Існують електроліти для нанесення золотих покриттів (в тому числі і для спеціальної техніки) наступного складу, що наведено в таблиці 1

Не дивлячись на високу ціну, позолочення широко застосовується в гальванотехніці; по своїм декоративним властивостям золоті вироби не мають собі рівних. Тому позолочення застосовується для покриття аналітичних з'єднань, калориметричних бомб та інших виробів, що знаходяться під впливом агресивних середовищ і високих температур.

Крім того, завдяки їх біологічній індіферентності, такі покриття становлять винятковий інтерес для медицини і, зокрема, для ортопедичної стоматології при виготовленні бюгельних зубних протезів. До наступного часу в діючих технологічних процесах золочення різних виробів перевага віддавалася ціанідним електролітам. З неціанідних електролітів найбільш відомі солянокислі електроліти, які менш шкідливі, чим ціанідні, але за якістю одержуваних покриттів значно їм уступають.

Висновки. Рекомендований в роботі електроліт нанесення золота може бути рекомендований для практичного використання на підприємствах електронної техніки та машинобудування.

Ресурсозбереження та охорона навколишнього середовища

Прогресивні хімічні та електрохімічні технології і матеріали

Таблиця 1

Склад електроліту		рН	Режим обробки		Швидкість осадження, мкм/хв	Швидкість осадження, мкм/хв
Найменування компонентів	Кількість г/дм ³		Температура °С	Щільність струму, А/дм ²		
Калій диціано-(1)-аурат (в перерахунку на метал)	1,5-2,0	4,0-4,5	20-30	1-2	-	Використовують для попереднього золотіння. Аноди-платинований титан. Допускається замінити калій лимоннокислий трьохзаміщенний 1-водний на калій лимоннокислий однозаміщенний. Допускається замінити кобальт (II) сірчаноокислий 7 водний на нікель сірчаноокислий в кількості 0,5-0,7 г/дм ³
калій лимоннокислий трьохзаміщенний 1-водний	45-50					
кобальт (II) сірчаноокислий 7 водний	0,3-0,4					

ЛІТЕРАТУРА

1. Бугас Н.В. Визначення ефективності використання виробничого потенціалу промислового підприємства / Н.В. Бугас // Вісник Хмельницького національного університету : Економічні науки. — 2013. — № 1 (196). — с. 58-62.
2. Гальванотехника благородных и редких металлов / П.М. Вячеславов, С.Я. Грилихес, Г.К. Буркат, Е.Г. Круглова. - Л. : Машиностроение, [Ленингр. отд-ние], 1970. – 248 с.
3. ГОСТ 9.305-84 Единая система защиты от коррозии и старения (ЕСЗКС). Покрытия металлические и неметаллические неорганические. Операции технологических процессов получения покрытий. – Действующий с 1985. – Москва : Государственный комитет СССР по стандартам, 1985. – 105 с.